

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ І
ПСИХОЛОГІЇ**

«Затверджую»

Голова приймальної комісії

СумДПУ імені А. С. Макаренка

_____ проф. Юрій ЛЯННОЙ

« 25 » березня 2025 р.

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ТЕОРІЇ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА
на основі ступеня бакалавра, магістра,
освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ АЗ ПОЧАТКОВА ОСВІТА**

Розглянута на засіданні

Приймальної комісії

«25» березня 2025 р.

Протокол № 7

Програма фахового вступного випробування з Теорії початкової освіти для вступу на навчання для здобуття ступеня Бакалавра на основі ступеня бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста за спеціальністю АЗ Початкова освіта.

Ухвалена на засіданні кафедри дошкільної і початкової освіти
Протокол № 9 від 25 березня 2025 року

Завідувач кафедри дошкільної і початкової освіти

 Наталія ПАВЛУЩЕНКО

Голова фахової атестаційної комісії

 Наталія ПАВЛУЩЕНКО

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ	6
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	9
ЛІТЕРАТУРА	11

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового вступного випробовування розроблена для абітурієнтів, які вступають на навчання за спеціальністю АЗ Початкова освіта.

Мета фахового вступного іспиту – відбір абітурієнтів для навчання на здобуття освітнього рівня «бакалавр» зі спеціальності АЗ Початкова освіта.

До програми фахового вступного випробовування включено початкові дисципліни: «Математика», «Сучасна українська мова і техніка мовлення», «Основи природознавства» та «Вступ до спеціальності». На основі змісту програм з названих дисциплін визначено орієнтовні питання фахового вступного випробовування.

Форма фахового вступного випробовування – усний іспит.

До вступного випробовування пропонується 25 білетів. Кожен білет містить 2 питання.

Вступний іспит, як правило проводиться в такій послідовності:

- підготовка відповіді на запитання білету (до 40 хв.);
- відповідь студента (до 10 хв.);
- відповіді на запитання комісії (10 хв.).

Програма має перелік рекомендованої літератури для підготовки до складання вступного випробовування.

До вступного випробовування пропонується 50 питань, з яких: 15 – з математики, 15 – з сучасної української мови і техніки мовлення, 15 – з основ природознавства і 5 – зі вступу до спеціальності.

Завдання фахового випробовування:

- виявити рівень теоретичної підготовки вступників з математики, сучасної української мови і техніки мовлення, основ природознавства і зі вступу до спеціальності;
- встановити фактичний рівень підготовки фахівців на основі освітнього рівня молодшого спеціаліста для здобуття ступеня бакалавра за неспорідненою спеціальністю;

- виявити вміння застосовувати теоретичні знання з відповідних навчальних дисциплін в ході усних відповідей;
- виявити фахову придатність особистості вступника до професійної діяльності та продовження навчання з метою здобуття вищої освіти за освітнім рівнем «бакалавр».

Програма має перелік рекомендованої літератури для підготовки до іспиту, критерії оцінювання.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

МАТЕМАТИКА

1. Поняття про множину. Способи задання множин.
2. Відношення між множинами.
3. Універсальна множина. Діаграми Ейлера-Венна.
4. Переріз множин.
5. Віднімання та доповнення множин.
6. Об'єднання множин.
7. Кортеж.
8. Декартів добуток множин.
9. Поняття відповідності. Способи завдання відповідностей.
10. Поняття як форма мислення. Зміст і обсяг понять. Означення математичних понять.
11. Висловлення. Логічні операції над висловленнями.
12. Поняття відношення подільності та його основні властивості.
13. Ознаки подільності чисел у десятковій системі числення.
14. Найбільший спільний дільник і найменше спільне кратне чисел.
15. Способи знаходження найбільшого спільного дільника і найменшого спільного кратного.

СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА МОВА І ТЕХНІКА МОВЛЕННЯ

1. Класифікація і характеристика голосних звуків.
2. Класифікація і характеристика приголосних звуків.
3. Самостійні частини мови. Лексичне значення, морфологічні ознаки та синтаксична роль.
4. Службові частини мови. Лексичне значення, морфологічні ознаки та синтаксична роль.
5. Орфографія. Правила вживання апострофа та м'якого знаку.

6. Орфографія. Правила правопису складних слів. Правила подвоєння приголосних.
7. Морфемна будова слова.
8. Різновиди словосполучень. Типи синтаксичних зв'язків у словосполученнях.
9. Просте речення і його ознаки. Типи простих речень.
10. Головні члени речення та способи вираження їх.
11. Другорядні члени речення та способи вираження їх.
12. Прості ускладнені речення. Розділові знаки в них.
13. Основні типи складних речень. Складносурядні речення.
14. Складнопідрядні речення та їх різновиди.
15. Складні безсполучникові речення, розділові знаки в них.

ОСНОВИ ПРИРОДОЗНАВСТВА

1. Географічна оболонка, межі, структура. Джерела енергії в географічній оболонці.
2. План і карта. Визначення географічних координат.
3. Атмосфера. Склад і будова.
4. Річка, та її частини. Живлення та режим річок.
5. Літосфера. Земна кора: речовини, що її складають.
6. Загальна організація типової рослинної клітини.
7. Будова та функції рослинних тканин (твірна, покривна, основна, механічна, видільна).
8. Корінь, функції та зони кореня; анатомічна будова кореня. Типи кореневих систем.
9. Стебло – вісь пагона, спеціалізація і метаморфоз стебла.
10. Будова квітки. Суцвіття. Запліднення. Типи плодів.
11. Загальна характеристика Підцарства Одноклітинні (Protozoa) та Багатоклітинні (Metazoa). Безхребетні тварини.

12. Характеристика Надкласу Риби. Особливості внутрішньої будови. Систематика риб.
13. Характеристика Класу Земноводні. Особливості зовнішньої та внутрішньої будови.
14. Характеристика Класу Птахи. Особливості зовнішньої та внутрішньої будови.
15. Характеристика Класу Ссавці. Особливості зовнішньої та внутрішньої будови.

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

1. Особливості роботи вчителя початкових класів. Об'єкт праці вчителя.
2. Види діяльності вчителя початкових класів.
3. Система освіти України.
4. Види наукової діяльності студентів.
5. Особливості роботи з 6-річними учнями.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Відповіді на фаховому вступному іспиті «Теорія початкової освіти» для абітурієнтів, які вступають на основі вже здобутого ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) оцінюються фаховою атестаційною комісією за 200-бальною шкалою. Загальні критерії оцінювання знань абітурієнтів та їх відповідність 200-бальній шкалі наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Критерії оцінювання знань абітурієнтів

Рівень компетентності	За 200-бальною шкалою	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий рівень	177-200	Абітурієнт виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; засвоїв рекомендовану програмою літературу; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому та якісному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
Середній рівень	154-176	Вступник виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

Достатній рівень	130-153	Вступник виявив знання навчального матеріалу дисциплін у обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; упорався з виконанням завдань, передбачених програмою; ознайомився з основною літературою рекомендованою програмою.
Початковий рівень	100-129	Вступник виявив знання навчального матеріалу дисциплін у мінімальному обсязі, дав невелику кількість аргументованих відповідей; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

Якщо абітурієнт під час фахового вступного випробування з конкурсного предмету набрав від 0 до 99 балів, то ця кількість балів вважається недостатньою для допуску в участі у конкурсному відборі до Сумського державного педагогічного університету імен А.С.Макаренка.

Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться кожним із членів фахової атестаційної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня знань абітурієнта виводиться за результатами обговорення членами комісії особистих оцінок відповідей абітурієнтів. Бали вступного фахового випробування виголошуються головою фахової атестаційної комісії усім абітурієнтам, хто брав участь у випробуванні після закінчення іспиту.

ЛІТЕРАТУРА

Список рекомендованої літератури

з дисципліни «Математика»

1. Відношення та відповідність. URL:
<https://owncloud.kspu.kr.ua/index.php/s/LFbeHtQaWbirXpc>
2. Елементи математичної логіки. URL:
<https://owncloud.kspu.kr.ua/index.php/s/U0R0dlmtDXPj7qh>
3. Затула Н.І., Зуб А.М., Коберник Г.І., Нещадим А.Ф. Математика: Навч. посіб., К.: Кондор, 2006. 560 с.
4. Левшин М.М., Лодатко Є.О. Математика : навч. посібник для напряму підготовки 6.010102 «Початкова освіта» пед. навч. закладів : у 3 ч. Ч. 1 / за заг. ред. Є.О. Лодатка. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2012. 264 с.
5. Математика – фахове вступне випробовування. URL:
https://drive.google.com/drive/folders/1dueDq5ETV5HCZpPixmk6sbdDjod_ErkZ?usp=sharing
6. Множини. Операції над множинами. URL:
<https://owncloud.kspu.kr.ua/index.php/s/4fvTyU95q8ff7tf>
7. Подільність цілих невід’ємних чисел. URL:
<https://owncloud.kspu.kr.ua/index.php/s/r9bUP988iAM38JJ>
8. Романишин Р.Я. Подільність цілих невід’ємних чисел (Методичні рекомендації для студентів спеціальності «Початкове навчання») / Івано-Франківськ: Видавництво «Горицвіт». 2009. 32 с. URL:
<http://194.44.152.155/elib/local/232.pdf>.

Список рекомендованої літератури

з дисципліни «Сучасна українська мова і техніка мовлення»

1. Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура української мови. Львів, 2003. 432 с.
2. Власенко Л. А. Фахова українська мова : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2008. 272 с.

3. Гринчишин Д., Капелюшний А., Сербенська О., Терлак З. Словник-довідник з культури української мови. К.: Знання, 2004. 367 с.
4. Гриценко Т. Б. Українська мова та культура мовлення : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2003. 536 с
5. Сербенська О. А. Культура усного мовлення : практикум : навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 216 с.
6. Стахів М., Крохмальна Г. Сучасна українська літературна мова з практикумом. Львів: навч. посібник. ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 456 с.
7. Шкурятяна Т., Шевчук С. Сучасна українська літературна мова. Модульний курс: Навч. посіб. Київ: Вища школа, 2017. 823с.
8. Юшук І.П. Українська мова: підручник. 4-те вид. Київ: Либідь, 2008. 640 с.

**Список рекомендованої літератури
з дисципліни «Основи природознавства»**

1. Бурдіян Б.Г. Практикум з зоології. К. : Вища школа, 1985. 215 с.
2. Васютіна Т.М., Сав'юк Г.П., Сав'юк М.І. Основи природознавства: землезнавство. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Початкова освіта». К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. 130 с.
3. Карапузова Н.Д., Карапузова І.В., Помогайбо В.М., Починок Є.А. Основи природознавства. Інтегрований курс: підручник для студентів вищих навчальних закладів освіти. К.: Академія, 2014. 476.
4. Ковальчук Г.В. Зоологія з основами екології. Суми : Університетська книга, 2003. 592 с.
5. Стеблянка М.І. Ботаніка : анатомія і морфологія рослин : навч. посіб. К. : Вища шк., 1995. 384 с.
6. Яришева Н.Ф. Основи природознавства: Природа України: навчальний посібник. К.: Вища школа, 2010. 335 с.

Список рекомендованої літератури
з дисципліни «Вступ до спеціальності»

1. Волкова Н. П. Педагогіка: Навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб., доп. К.: Академвидав, 2007. 616 с.
2. Зайченко І.В. Педагогіка. Навч. посіб. для студентів вищих педагогічних навчальних закладів, 2-е вид. К., «Освіта України», «КНТ», 2008. 528 с.
3. Мешко Г.М. Вступ до педагогічної професії: навч. посіб. К.: Академвидав, 2010. 200 с.
4. Педагогіка: Хрестоматія / Уклад.: А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. К.: Знання-Прес, 2003. 700 с.
5. Савченко О. Дидактика початкової освіти: підруч. К.: Грамота, 2012. 368 с.
6. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії: Навч. посіб. для студентів вищих педагогічних закладів освіти. 2-ге вид. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2003. 136 с.

